

עפ"ת 18405/05/23 - עמראן שוכרי, 10 נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 18405-05-23 שוכרי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 477127/2021

בפני	כבוד השופט מאזן דאוד
המערער	עמראן שוכרי, 10
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

ב"כ המערער: עו"ד ישראל מזרחי

ב"כ המשיבה: עו"ד אמיר אלרון מפרקליטות מחוז חיפה פלילי

פסק דין

מבוא:

1. בפני ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחדרה (להלן: "**בימ"ש קמא**"), שניתן ביום 19.4.23, ע"י השופט אלכס אחטר, בתיק ת"ד 11965-10-21.

ההליך בבימ"ש קמא:

2. המערער הורשע, על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן, לאחר שחזר בו מכפירתו במהלך שמיעת הראיות, בביצוע עבירה של **נהיגה בקלות ראש**, לפי סעיפים 62(2) ו-38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"); עבירה של **סטיה מנתיב נסיעה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 40 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "**התקנות**") בצירוף סעיף 38(3) לפקודה; ועבירה של **התנהגות הגורמת נזק וחבלה של ממש**, עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות, בצירוף סעיף 38(3) לפקודה.

3. בכתב האישום המתוקן נטען כי המערער נהג ברכבו בקלות ראש בכך שעקף את האופנוע כשהוא סוטה באופן חלקי לנתיב הנסיעה השמאלי וזאת כחלק מרכבו נותר בנתיב הנסיעה הימני, ופגע עם דופן

עמוד 1

ימין של הרכב בדופן שמאל של האופנוע. בעקבות כך נפל האופנוע על הכביש והחליק על דופן שמאל בסטייה ימינה לכיוון השול ופגע במעקה והמשיך בהחלקה עד שנעצר (להלן: "התאונה"). המערער המשיך בנהיגה ונעצר בשול ימין צפונית למקום התאונה במרחק של כ- 72.4 מטרים.

4. כתוצאה מהתאונה נחבל רוכב האופנוע בגופו חבלה של ממש, פונה לחדר הים בבי"ח רמב"ם כשהוא סובל מחבלה רב מערכתית, עם דימום במוחו, שברים בעמוד השדרה, שפשופים עמוקים בידיו ובברכיו עם סימני כוויה דרגה 3 ופצעים פתוחים לעומק (דרגה 4), חתך מרוטש בעין שמאל, הפצעים נתפרו, הוא אושפז מיום 7.7.21 עד ליום 11.7.21 ושחרר באמבולנס לאשפוז שיקומי בביתו, בהמשך נזקק לניתוח בידו ולהמשך טיפול אורתופדי וריפוי בעיסוק. כמו כן כתוצאה מהתאונה ניזוקו כלי הרכב המעורבים.

5. תחילה, המערער כפר בעובדות כתב האישום המתוקן והתיק נקבע לשמיעת ראיות. בהמשך לאחר שמיעת חלק מעדי התביעה, המערער חזר בו מכפירתו והודה בעובדות כתב האישום המתוקן וביקש להפנותו לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו וכן לפסול את המערער לתקופה של 5 חודשים מיום 1.8.22. ב"כ המשיבה הסכים לפסילה לפרק זמן של 5 חודשים בכפוף להפקדת רישיון נהיגה במזכירות בית המשפט ולא התנגד להפניית המערער לשירות המבחן, אך ציין כי אין בהמלצת שירות המבחן כדי להגביל את עמדת המדינה העונשית שהינה מאסר.

6. בימ"ש קמא התיר למערער לחזור בו מכפירתו והרשיעו על פי הודאתו בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן.

7. כאמור, בין הצדדים לא גובשה הסכמה עונשית וטרם שמיעת הטענות לעונש הופנה עניינו של המערער לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו וכן הוטל על המערער פסילה בפועל לפרק זמן של 5 חודשים החל מיום 1.8.22, בכפוף להפקדת הרישיון במזכירות. בהמשך, לאחר שמיעת הטענות לעונש הופנה עניינו של המערער לממונה על עבודות השירות לצורך בדיקת התאמתו וכשירותו לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות.

8. שירות המבחן הגיש תסקיר, ממנו עולה כי מדובר במערער בן 29 שנים, רווק, רופא במקצועו, אשר גילה לאורך חייו מאמצים רבים לשמירה על אורח חיים תקין, ותפקוד נורמטיבי.

9. שירות המבחן ציין כי המערער הודה בביצוע העבירות, לקח אחריות מלאה על מעשיו ועל התנהגותו, הביע בפניו צער וחרטה, וכן הביע אמפטיה כלפי נפגע העבירה.

10. שירות המבחן התרשם כי מעורבות טיפולית בעניינו של המערער תפחית את הסיכון להישנות התנהגותו, והמליץ לשלב את המערער בצו של"צ בהיקף של 200 שעות לצד צו מבחן למשך שנה,

במסגרתו ישולב המערער בקבוצה טיפולית מתאימה ומניעת רצידיביזם בעבירות תעבורה וכן הטלת ענישה הצופה פני עתיד.

11. מטעם הממונה על עבודות השירות הוגשה חוות דעת חיובית, לפיה המערער כשיר לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות.

12. בימ"ש קמא קבע בגזר דינו כי מתחת העונש ההולם ביחס לעבירות שבהן הורשע המערער נע בין מאסר הצופה פני עתיד או צו של"צ ועד מספר חודשי מאסר בפועל בודדים, לביצוע בעבודות שירות וכן פסילה בין 3 חודשים ל- 30 חודשים, לצד ענישה נלוות ובסופו של יום הטיל בימ"ש קמא על המערער את העונשים הבאים:

3 חודשי מאסר בפועל אשר יבוצעו בעבודות שירות בבית חולים סיעודי עמ"ל טבריה; 24 חודשי פסילה בפועל בניכוי 5 חודשי פסילה שרוצו כבר ע"י המערער; 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים; 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים; ותשלום פיצוי לנפגע העבירה בסך של 7,500 ₪.

טענות הצדדים:

13. ב"כ המערער סבור כי בימ"ש קמא החמיר עם המערער באופן שאינו הולם את נסיבותיו האישיות וכן את נסיבות המקרה והפסיקה הרלוונטית הנהוגה.

14. המערער הפנה לתסקיר שירות המבחן וציין כי מדובר בתסקיר חיובי מאוד המפרט את נסיבותיו האישיות של המערער וכן הפנה למכתבו של עוזר רפואי שצורף להודעת הערעור וציין כי ביצוע עבודות שירות יחייבו את המערער עצירת ההתמחות אשר תפגע הן בתכנית הפעילות של המרכז הרפואי והן בהתקדמות המקצועית של המערער המתמחה בהרדמה.

15. בנוסף הפנה המערער לפסיקה וטען כי במקרים דומים שבהם נגרמו בתאונות דרכים חבלות ברף הבינוני, בתי משפט הטילו מספר חודשי פסילה בודדים, לרבות מאסר על תנאי, מבלי להטיל מאסר בפועל, בפרט שמדובר במערער שנסיבותיו האישיות ביחס לתסקיר חיוביות ביותר.

16. המערער ביקש בהודעת הערעור לבטל את עונש המאסר בפועל ולהתערב בעונש הפסילה בפועל. בטיעונו בפני ביקש להמיר את עונש המאסר בהתאם לתכנית שירות המבחן - של"צ.

17. מנגד, ביקשה המשיבה לדחות את הערעור ולהשאיר את גזר הדין על כנו. המשיבה סבורה כי אין כל הצדקה להתערב בגזר הדין.

18. המשיבה הפנתה לעובדות כתב האישום המתוקן והדגישה כי המערער במעשיו גרם לנזק חמור ביותר לרוכב האופנוע, שסבל על פי הדוחות הרפואיים בתיק, פגיעה רב מערכתית, שני שברים בעמוד שדרה, ריטוש באחת מעיניו ועוד פגיעות נוספות.
19. המשיבה ציינה כי בימ"ש קמא התחשב בנסיבותיו האישיות של המערער כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר. לטעמה, העונש שנגזר על המערער הינו ראוי ומאוזן ואף נוטה מעט לקולא ממדיניות הענישה.

דין והכרעה:

20. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בגזר הדין של בימ"ש קמא, בחנתי את נסיבות העבירות שיוחסו למערער, את התוצאות של התאונה ובמיוחד הפגיעה ברוכב האופנוע, את תסקיר שירות המבחן, עיינתי בפסיקה ושמעתי את טענות הצדדים, אני מחליט לקבל את הערעור על חומרת העונש במובן זה שאני מחליט לבטל את רכיב המאסר בפועל (3 חודשים בעבודות שירות) ולהלן נימוקי.
21. בהגיעי לתוצאה הנ"ל לא נעלמה מעיני ההלכה הקובעת כי ערכאת הערעור תמעיט להתערב בעונש שהטילה הערכאה הדיונית, למעט מקרים חריגים ויוצאי דופן שבהם הוטל עונש החורג באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים - לעניין זה ראו ע"פ 6681/09 אלחטיב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 13.1.10); ע"פ 8704/08 הייב נ' מדינת ישראל (ניתנה ביום 23.4.09); ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29.1.09), ע"פ 7563/08 אבו סביח נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.3.09), ע"פ 7439/08 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.3.09), וע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי (ניתן ביום 3.7.06).
22. בענייננו, אכן, אין להקל ראש בחומרת העבירות בהן הורשע המערער ובמעשיו שגרמו לתאונה בה נחבל רוכב האופנוע חבלות של ממש. עם זאת, אין להתעלם מכך שבתסקיר שירות המבחן ניתן להבין כי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות דומה מצד המערער בעתיד. מה גם, בפני שירות המבחן, המערער הביע חרטה על התנהגותו, לקח אחריות על מעשיו והבין את הפסול שבהם. זאת ועוד, כפי שציין בימ"ש קמא בעצמו, האירוע נשוא תיק זה הינו אירוע חריג ואינו מאפיין התנהגותו של המערער בכבישים.
23. המדובר באדם מן הישוב, רווק, רופא במקצועו שנמצא בעיצומו של התמחות וללא עבר פלילי. אשר לעברו התעבורתי, אציין כי לחובתו שתי הרשעות בלבד מסוג ברירת משפט כאשר הוא נוהג משנת 2011.
24. אשר לעונש המאסר בפועל, אציין כי בימ"ש קמא קבע כי מתח הענישה ההולם בעניינו של המערער נע בין מאסר הצופה פני עתיד או צו של"צ ועד מספר חודשי מאסר בפועל בודדים, לביצוע

בעבודות שירות וכן **פסילה בין 3 חודשים ל- 30 חודשים**, לצד ענישה נלוות. אולם בסופו של יום ובשל התוצאות הקשות של התאונה, הטיל בימ"ש קמא על המערער עונש הנמצא ברף העליון של מתחם הענישה שקבע, זאת על אף שבימ"ש קמא קבע כי רמת רשלנותו של המערער היתה בינונית, כי האירוע נשוא תיק זה הינו חריג ואינו מאפיין נהיגתו של המערער וכי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד מצד המערער הינה ברף התחתון כעולה מהתסקיר.

זאת ועוד ראוי לציין כי בימ"ש קמא הטיל על המערער מאסר מותנה הצופה פני עתיד, זאת לצד פסילה בפועל 24 חודשים (כאשר הפסילה המינימאלית הקבועה בחוק הינה 3 חודשים - 38(2) לפקודה), פסילה מותנת של 6 חודשים למשך 3 שנים, פיצוי לנפגע העבירה בסך 7500 ש"ח. לצד כל אלה, הטיל גם מאסר בפועל של 3 חודשים שירוצה בעבודות שירות.

25. שכל השיקולים לעיל באים בחשבון השיקולים סברתי, כי את עונשו של המערער ברכיב המאסר **יש לקבוע בגבול התחתון של המתחם**, ולא כפי שסבר בית משפט קמא ברף העליון. בצד זאת בחנתי את הפסיקה המקובלת בבתי משפט לתעבורה, וניתן לומר כי לא מצאתי מקרים דומים שבהם הוטל עונש מאסר בפועל לצד עונש פסילה כה ארוך בתאונות שבהן נפגע אדם, פגיעות קשות וחמורות, לכן ניתן לומר כי העונש המאסר בפועל שהוטל על המערער חורג מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים.

26. כך למשל, ברע"פ 11917/05 **סיוון צפירי נגד מדינת ישראל** (ניתנה ביום 26.4.06), דובר על נאשם שהועמד לדין בבית המשפט לתעבורה בירושלים בגין עבירות של גרימת נזק לאדם או לרכוש, נהיגה ברשלנות, סטייה מנתיב, וכן עבירה של גרימת חבלה של ממש. בית המשפט הרשיע את הנאשם על פי הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום וגזר עליו 24 חודשי פסילה בפועל, 12 חודשי פסילה על תנאי וקנס בסך 2,000 ש"ח. ערעור הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה כי ראה בעונש כמידתי ותואם את הנסיבות ומידת הסיכון שבעבירות מסוג זה. הנאשם הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון אשר גם היא נדחתה.

לעניין זה ראו גם:

רע"פ 6117/11 **ג'סאן חלבי נגד מדינת ישראל** (ניתנה ביום 14.12.11).

רע"פ 735/11 **שי מזור נגד מדינת ישראל** (ניתנה ביום 26.1.11).

עפ"ת (חי') 25754-03-21 **שלמה שלומי נגד מדינת יראל** (ניתן ביום 24.5.21).

עפ"ת (חי') 10065-01-18 **אחמד חסן נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 30.4.18).

עפ"ת (חי') 877-12-14 **דהאמשה נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 16.3.15).

עפ"ת (חי') 55820-02-13 **סאלח נסים נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.5.13).

עפ"ת (חי') 22197-05-11 יוסף דכור נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 18.8.11).

27. יתכן ויהיה ראוי להחמיר בענישה בגין תאונות שבהן נפגע אדם ומקובלת עלי גישה זו, אם כי כמקובל במקומותינו מן הראוי להעלות את רמת הענישה באופן הדרגתי, כפי שנקבע בע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל, (12.1.11) וע"פ 2251/11 ג'מאל נפאע נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 4.12.11).

28. על יסוד האמור לעיל, ובהתחשב במכלול הנסיבות ובהתאם לגישה המקובלת במקומותינו שהענישה אינדיווידואלית ומותאמת לנאשם שנותן את הדין בפני בית המשפט, מצאתי לנכון לבטל את רכיב המאסר בפועל.

סוף דבר:

29. אני מקבל את הערעור במובן זה שעונש המאסר בפועל מתבטל בזה.

יתר רכיבי גזר הדין יישארו על כנם.

30. במידה וניתן צו עיכוב ביצוע העונש, בטל בזה הצו.

ניתן היום, ל' סיוון תשפ"ג, 19 יוני 2023, בהעדר הצדדים.